

Laboratorium: Python i narzędzia

1 Motywacja

Wokół Pythona zbudowano wiele wygodnych i użytecznych narzędzi, które potrafią ułatwić i wspomóc różne codzienne zadania. Python może z powodzeniem¹ zastępować specjalistyczne narzędzia takie jak:

- Mathematica (obliczenia symboliczne) poprzez [sympy](#) lub [sage](#)
- Matlab (obliczenia numeryczne) poprzez [numpy](#) i [scipy](#)
- Narzędzia do analizy danych poprzez [pandas](#)
- Bash'a poprzez [ipython](#)

2 Narzędzia

2.1 IPython

Wykonaj:

1. Uruchom `ipython`

Zwróć uwagę na obecność autouzupełniania składni. Możesz wykonywać także polecenia bash'a, np.

```
ls -l
```

Możesz także używać zmiennych:

```
user = 'wojciech'  
res = !ls -l | grep {user}  
res
```

Using the `!` symbol runs the following command as a shell command, and the results are all stored in `user`.

2. Możesz przejrzeć [dokumentację](#)
3. Istnieje też shell python'owy:

```
ipython --profile=pysh
```

4. Uruchom `ipython qtconsole`. Zwróć uwagę na obecność autopodpowiedzi argumentów funkcji.
5. Wykonaj

```
from matplotlib import pylab as plt  
import numpy as np  
# example data  
x = np.arange(0.1, 4, 0.1)  
y = np.exp(-x)
```

¹Do pewnego stopnia. Specjalistyczne, komercyjne oprogramowanie będzie lepsze dla bardzo skomplikowanych i wymagających zastosowań

```
# example variable error bar values
yerr = 0.1 + 0.1*np.sqrt(x)
plt.errorbar(x, y, yerr=yerr, errorevery=3)
plt.show()
```

Powtórz komendy rysowania z poprzedniego punktu. Gdy rysunek wyświetli się, popraw go wykonując (kolejno!) komendy:

```
plt.title('Ten rysunek moze zmieniać interaktywnie')
plt.plot(x, np.sin(x), 'o')
```

6. Poniższy kod poprzedź magiczną komendą ipythona `%matplotlib inline`:

```
%matplotlib inline
from matplotlib import pylab as plt
import numpy as np
# example data
x = np.arange(0.1, 4, 0.1)
y = np.exp(-x)

# example variable error bar values
yerr = 0.1 + 0.1*np.sqrt(x)
plt.errorbar(x, y, yerr=yerr, errorevery=3)
```

2.2 PIP

Pip jest narzędziem współpracującym z repozytorium pakietów Pythona [PyPI](#)

1. Zainstaluj bibliotekę `scikit-image` używając poleceń):

```
pip search scikit
pip install --user scikit-image
```

2. Sprawdź czy biblioteka działa (ipython qtconsole):

```
import matplotlib.pylab as plt
from skimage import data, io, filters

image = data.coins()
plt.subplot(1, 2, 1)
io.imshow(image)

edges = filters.sobel(image)
plt.subplot(1, 2, 2)
io.imshow(edges)
```

2.3 IPython notebook

1. Przejdź do katalogu, w którym chcesz utworzyć swój notebook.
2. Uruchom `ipython notebook`.
3. Utwórz notebook: *New*→*Python*
4. Dodaj w swoim notebooku komórkę. Umieść w niej prosty skrypt pythona i uruchom (*shift + enter*).
5. Dokonaj konwersji notebooka do pliku html: `ipython nbconvert plik.ipynb`.

2.4 Biblioteka sympy

Sympy pozwala na obliczenia symboliczne. Szczególnie dobrze sprawdza się w połączeniu z ipython notebook

```
In [4]: # Trochę magii
        from sympy.interactive import printing
        printing.init_printing(use_latex=True)

        from __future__ import division
        import sympy as sym
        from sympy import *

        # Definicje zmiennych
        x, y, z = symbols("x y z")
        k = Symbol("k", integer=True)
        f = Function('f')
```

```
In [5]: eq = ((x+y)**2 * (x+1))
        eq
```

Out[5]:

$$(x + 1)(x + y)^2$$

```
In [6]: expand(eq)
```

Out[6]:

$$x^3 + 2x^2y + x^2 + xy^2 + 2xy + y^2$$

```
In [7]: a = 1/x + (x*y - 1)/x + 1
        a
```

Out[7]:

$$1 + \frac{1}{x}(xy - 1) + \frac{1}{x}$$

```
In [8]: simplify(a)
```

Out[8]:

$$y + 1$$

```
In [9]: eq = Eq(x - 3)
        eq
```

Out[9]:

$$x - 3 = 0$$

```
In [10]: solve(eq, x)
```

Out[10]:

[3]

```
In [11]: eq = Eq(x**3 + 3*x**2 - 13*x - 15)
        eq
```

Out[11]:

$$x^3 + 3x^2 - 13x - 15 = 0$$

In []: solve(eq, x)

In [12]: eq = Eq(x**3 + 3*x**2 - 13*x + 15)
solve(eq, x)

Out [12]:

$$\left[-1 - \frac{16}{3\left(-\frac{1}{2} - \frac{\sqrt{3}i}{2}\right)\sqrt[3]{\sqrt{5937} + 15}} - \left(-\frac{1}{2} - \frac{\sqrt{3}i}{2}\right)\sqrt[3]{\frac{\sqrt{5937}}{9} + 15}, -1 - \left(-\frac{1}{2} + \frac{\sqrt{3}i}{2}\right)\sqrt[3]{\frac{\sqrt{5937}}{9} + 15} - \frac{16}{3\left(-\frac{1}{2} + \frac{\sqrt{3}i}{2}\right)\sqrt[3]{\sqrt{5937} + 15}}, -\sqrt[3]{\frac{\sqrt{5937}}{9} + 15} - \frac{16}{3\sqrt[3]{\sqrt{5937} + 15}} - 1 \right]$$

In [13]: eq = Eq(x**3 + 3*x**2 - 13*x + z)
solve(eq, x)

Out [13]:

$$\left[-\left(-\frac{1}{2} - \frac{\sqrt{3}i}{2}\right)\sqrt[3]{\frac{\sqrt{z}}{2} + \sqrt{\frac{1}{4}(z+15)^2 - \frac{4096}{27} + \frac{15}{2}} - 1} - \frac{16}{3\left(-\frac{1}{2} - \frac{\sqrt{3}i}{2}\right)\sqrt[3]{z + \sqrt{\frac{1}{4}(z+15)^2 - \frac{4096}{27} + \frac{15}{2}}}}, -\left(-\frac{1}{2} + \frac{\sqrt{3}i}{2}\right)\sqrt[3]{\frac{\sqrt{z}}{2} + \sqrt{\frac{1}{4}(z+15)^2 - \frac{4096}{27} + \frac{15}{2}} - 1} - \frac{16}{3\left(-\frac{1}{2} + \frac{\sqrt{3}i}{2}\right)\sqrt[3]{z + \sqrt{\frac{1}{4}(z+15)^2 - \frac{4096}{27} + \frac{15}{2}}}}, -\sqrt[3]{\frac{\sqrt{z}}{2} + \sqrt{\frac{1}{4}(z+15)^2 - \frac{4096}{27} + \frac{15}{2}} - 1} - \frac{16}{3\sqrt[3]{z + \sqrt{\frac{1}{4}(z+15)^2 - \frac{4096}{27} + \frac{15}{2}}}} \right]$$

In [14]: s = Sum(6*k**2 - 1, (k, 1, 10))
s

Out [14]:

$$\sum_{k=1}^{10} (6k^2 - 1)$$

In [15]: lim = Limit(1/x, x, 0)
lim

Out [15]:

$$\lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{1}{x}$$

In [16]: lim.doit()

Out [16]:

$$\infty$$

In [17]: lim = 2*Limit((1+1/x)**x, x, +oo)
lim

Out [17]:

$$2 \lim_{x \rightarrow \infty} \left(1 + \frac{1}{x}\right)^x$$

In [18]: lim.doit()

Out [18]:

$$2e$$

In [19]: q = ((3*x**2))
q

Out [19]:

$$3x^2$$

In [20]: q.diff(x)

Out [20]:

$$6x$$

```
In [21]: eqn = Eq(Derivative(f(x),x,x) + 9*f(x), 1)
eqn
```

```
Out [21]:
```

$$9f(x) + \frac{d^2}{dx^2}f(x) = 1$$

```
In [22]: dsolve(eqn, f(x))
```

```
Out [22]:
```

$$f(x) = C_1 \sin(3x) + C_2 \cos(3x) + \frac{1}{9}$$

2.5 Biblioteka numpy

Numpy jest biblioteką do obliczeń numerycznych. Szczególnie dobrze nadaje się do operacji na macierzach i wektorach.

Zwróć uwagę:

- numpy działa w oparciu nie o wbudowany typ `list`, ale o specjalny typ macierzowy `array`.
- `array` umożliwia bardzo wygodne “krojenie” macierzy

Krótki tutorial:

```
In [1]: import numpy as np
```

```
x = [1, 2, 3, 4, 5, 6 ]
v = np.array(x)
v
```

```
Out [1]: array([1, 2, 3, 4, 5, 6])
```

```
In [2]: M = np.array([[1,2], [3,4]])
M
```

```
Out [2]: array([[1, 2],
               [3, 4]])
```

```
In [3]: type(v), type(M)
```

```
Out [3]: (numpy.ndarray, numpy.ndarray)
```

```
In [4]: v.shape
```

```
Out [4]: (6,)
```

```
In [5]: M.shape
```

```
Out [5]: (2, 2)
```

```
In [6]: M.size
```

```
Out [6]: 4
```

```
In [7]: M.dtype
```

```
Out [7]: dtype('int64')
```

```
In [8]: np.random.rand(5,3)
```

```
Out [8]: array([[ 0.8419523 ,  0.57688591,  0.04213716],
               [ 0.95775267,  0.82243871,  0.9712648 ],
               [ 0.63947369,  0.62505725,  0.30284852],
               [ 0.70642883,  0.25074107,  0.91719955],
               [ 0.42341419,  0.32112286,  0.61188051]])
```

```

In [9]: np.zeros([5,3])

Out[9]: array([[ 0.,  0.,  0.],
               [ 0.,  0.,  0.],
               [ 0.,  0.,  0.],
               [ 0.,  0.,  0.],
               [ 0.,  0.,  0.]])

In [10]: M = np.array([[1,2,3], [4,5,6]])
         N = np.array([[1,1,1], [2,2,2]])
         print(N)
         print(M)

[[1 1 1]
 [2 2 2]]
[[1 2 3]
 [4 5 6]]

In [11]: M + N

Out[11]: array([[2, 3, 4],
               [6, 7, 8]])

In [12]: 5*M

Out[12]: array([[ 5, 10, 15],
               [20, 25, 30]])

In [13]: # Mnozenie kolejnych komorek macierzy
         M*N

Out[13]: array([[ 1,  2,  3],
               [ 8, 10, 12]])

In [14]: # Mnozenie macierzy
         M.dot(N)

-----

ValueError                                Traceback (most recent call last)

<ipython-input-14-f4eb9d722fc3> in <module>()
      1 # Mnozenie macierzy
----> 2 M.dot(N)

ValueError: shapes (2,3) and (2,3) not aligned: 3 (dim 1) != 2 (dim 0)

In [15]: # Transpozycja
         M.dot(N.T)

Out[15]: array([[ 6, 12],
               [15, 30]])

In [16]: # Generowanie rownych odstepow
         v=np.linspace(0,10,21)
         v

Out[16]: array([ 0. ,  0.5,  1. ,  1.5,  2. ,  2.5,  3. ,  3.5,  4. ,
                4.5,  5. ,  5.5,  6. ,  6.5,  7. ,  7.5,  8. ,  8.5,
                9. ,  9.5, 10. ])

```

```

In [17]: np.sin(v)

Out[17]: array([ 0.          ,  0.47942554,  0.84147098,  0.99749499,  0.90929743,
                0.59847214,  0.14112001, -0.35078323, -0.7568025 , -0.97753012,
                -0.95892427, -0.70554033, -0.2794155 ,  0.21511999,  0.6569866 ,
                0.93799998,  0.98935825,  0.79848711,  0.41211849, -0.07515112,
                -0.54402111])

In [18]: from matplotlib import pyplot as plt
         plt.plot(v, np.sin(v))
         plt.show()

In [19]: M = np.array([[1,2,3,4], [5,6,7,8], [9,10,11,12], [13,14,15,16]])
         M

Out[19]: array([[ 1,  2,  3,  4],
                [ 5,  6,  7,  8],
                [ 9, 10, 11, 12],
                [13, 14, 15, 16]])

In [20]: # Krojenie macierzy
         # Wszystkie wiersze razy 2ga (trzecia) kolumna
         M[:,2]

Out[20]: array([ 3,  7, 11, 15])

In [22]: M[2,1:3]

Out[22]: array([10, 11])

In [23]: M[1:3,2:4]

Out[23]: array([[ 7,  8],
                [11, 12]])

In [24]: M[:,2,:]

Out[24]: array([[ 1,  2,  3,  4],
                [ 9, 10, 11, 12]])

In [25]: M

Out[25]: array([[ 1,  2,  3,  4],
                [ 5,  6,  7,  8],
                [ 9, 10, 11, 12],
                [13, 14, 15, 16]])

In [26]: M[:,2,:]=0
         M

Out[26]: array([[ 0,  2,  0,  4],
                [ 5,  6,  7,  8],
                [ 0, 10,  0, 12],
                [13, 14, 15, 16]])

```

2.6 PyCharm

Zapoznaj się ze środowiskiem [PyCharm](#). Zwróć uwagę, że ma on wbudowaną konsolę IPython.

3 Zadania

3.1 IPython

1. Wypisz wszystkie pliki z bieżącego katalogu, których wielkość jest z zakresu od 4000B do 10000B (Dobierz zakres tak, by pokazał część plików, a część nie). Oczekiwany (przykładowy) wynik:

```
[('4096', 'Dropbox'),  
( '4096', 'eclipse'),  
( '4096', 'fontconfig'),  
( '7340', 'launchy.db')]
```

2. Następnie zapisz cały program w pliku `list-files.ipynb` w pierwszej linii dodając:

```
#!/usr/bin/env ipython
```

Uruchom skrypt:

```
ipython list-files.ipynb
```

3.2 Biblioteka sympy

1. Dany jest wielomian: $x^3 + 3x^2 - 10x + 24$. Wyrysuj wykres tego wielomianu (pylab, numpy, od -5 do 5 z krokiem 0.1) i określ punkty przecięcia z osią OX (pierwiastki wielomianu). Oblicz te pierwiastki, wykorzystując sympy.

Wskazówka: użyj `arange` do wygenerowania listy `x`, wygeneruj listę `y` używając `comprehensions` ([funkcja `for .. in ..`]). Do wyciągnięcia wartości równania sympy w punkcie: `eq.evalf(subs = {x: -3})`

2. rozwiąż układ równań:

$$x^2 + 3y = 10$$

$$4x - y^2 = -2$$

Zaczynij od:

```
from sympy.interactive import printing  
printing.init_printing(use_latex=True)  
import sympy as sym  
  
# Definicje zmiennych  
x, y = sym.symbols("x y")
```

Pokazaliśmy, że funkcja `solve` potrafi przyjąć jako argument równanie. Jak dać jej na wejściu dwa równania? Uwaga: kilka sekund się to liczy.

3. Ile rozwiązań ma ten układ równań? Rozwiąż to równanie używając sympy.

Oczekiwane rozwiązanie

$$\left[\left\{ x : -\frac{1}{2} + \frac{1}{4} \left(-\frac{1}{2} \sqrt{-\frac{928}{9 \sqrt{\frac{1072}{27} + \frac{16}{3} \sqrt{4873}}}} \left(\left(+\frac{8}{3} + 2 \sqrt{\frac{1072}{27} + \frac{16}{3} \sqrt{4873}} \right) + \dots \right) \right) \right\}, \dots \right], \dots$$

4. Wypisz rozwiązania także w postaci numerycznej. Np. tak:

```
for s in solutions:  
    for k, v in s.items():  
        print(k, v.evalf())
```

5. Wyznacz pochodną funkcji

$$\sin(\log_2(x)) * \cos(x^2)/x$$

6. Przekształć notatnik do strony html oraz pdf'a używając `ipython nbconvert` (więcej informacji: `ipython --help`).
7. Dla chętnych: Przejrzyj przykłady możliwości `ipython notebook`: <http://nbviewer.ipython.org/>. Z tej strony możesz także ściągnąć i uruchomić lokalnie wybrane notatniki (niepozorny przycisk u góry po prawej stronie).

3.3 Biblioteka numpy

1. Utwórz macierz 2D:

```
[ 1,  3,  1,  2]
[ 1,  2,  5,  8]
[ 3,  1,  2,  9]
[ 5,  4,  2,  1]
```

2. Wytnij z utworzonej macierzy pierwszy i ostatni wiersz oraz ostatnią kolumnę.
3. Utwórz macierz 2D:

```
[ 2,  3,  1]
[ 5,  1,  3]
```

4. Dokonaj transpozycji powyższej macierzy.
5. Oblicz iloczyn macierzy z punktu 2 i 4.
6. Stwórz wykres funkcji \sin w przedziale od $-\pi$ do π z krokiem co: π , 10, 100.
7. Dla chętnych tutorial: [tutorial](#).